

[Bjørn Elmquist]

overholde menneskerettighederne, hvis dette forslag bliver gennemført.

For så vidt angår bekæmpelsen af voldsanvendelsen mener jeg og mit parti ikke, at dette er et isoleret fænomen, som ved et trykleslag vil fjerne problemerne for så vidt angår voldsforbrydelserne, bestemt ikke, der skal mange andre foranstaltninger til. Nogle er iværksat, andre er under overvejelse, og atter andre må vi helt sikkert finde frem til.

Men et af de aspekter, som jeg vil drage frem ud over det, som allerede er nævnt fra talerstolen, er den – hvad skal man sige – »heltemodtagelse«, som en gang imellem bliver de mænd til del, som har udført en eller anden voldsdåd, når de er blevet anholdt af politiet og efter en ganske kort afhøring på politistationen og måske en fremstilling for en dommer vender tilbage til miljøet og siger: »Ved I hvad, de kunne bare ikke holde mig, de måtte lade mig gå, de turde ikke andet«, eller hvordan de nu udlægger situationen. I sådanne tilfælde danner der sig en popularitet, en »heltedyrløse«, om man vil – og jeg må skynde mig at sætte det i anførselstegn igen. Det er bl.a. det, vi med dette forslag skal prøve at modvirke.

Der er folk, der har talt om, at her sker der fængsling uden dom. Det er da et udsagn med modifikationer, for når vi har fået overstået det med »særlig bestyret mistanke« og det har været vurderet af anklagemyndigheden, så skal pågældende jo fremstilles for en dommer. Den pågældende har med sig en forsvarsadvokat, og der sker en art domsforhandling. Jeg ved godt, at det ikke er præcis det samme som det, der finder sted senere hen, når den endelige dom skal afsiges. Den kendelse, dommeren skal komme med om, at der kan ske varetægtsfængsling efter vores forslag, kan jo appelleres. Den kan komme op til en anden instans, og jeg vil hævde – og jeg mener, jeg kan give belæg derfor, hvis det kommer til en diskussion derom senere – at vi ved at gennemføre dette lovforslag klart holder os inden for alle vore internationale forpligtelser i denne henseende. Det gælder Den Europæiske Menneskerettighedserklæringens artikel 6 f.eks. om en Fair Trial, det gælder også de rekommandationer, som er vedtaget af Europarådets Ministerkomité i 1965 og i 1980 om anvendelsen af varetægtsfængslingerne, og jeg mener, at Danmark stadig væk så klart vil være fremme i forreste

række blandt de lande, som gør noget ud af at tage disse forpligtelser alvorligt, selv om vi vedtager det lovforslag, som foreligger her i dag.

Jeg vil meget gerne undervejs i udvalgsbehandlingen prøve at få oplyst, hvor mange uberettigede varetægtsfængslinger der indtil nu har fundet sted, om der måske kan gives belæg for den påstand – jeg mener ikke, der kan – som vi hører fremsat ofte, at dette vil føre til, at der vil blive varetægtsfængslet en masse uskyldige mennesker.

Ebba Strange (SF):

Et af formålene med retsplejelovsændringen i 1978 var faktisk at få nedbragt antallet af varetægtsfængslinger. Vi havde dengang nogle meget lange og indgående debatter, og det fremgik klart af alt det materiale, vi fik præsenteret i retsudvalget og i Folketinget, at man i Danmark fængslede langt mere, end man gjorde i lande, vi i øvrigt kunne sammenligne os med. Dette formål er til en vis grad blevet opfyldt. Vi kan se i et af bilagene til justitsministerens lovforslag, at antallet af varetægtsfængslinger er gået ned, og det er godt.

Lige siden vi vedtog retsplejereformen i 1978, har man, som hr. Hagen Hagensen gav udtryk for heroppe fra talerstolen, fra Det Konservative Folkepartis side forsøgt igen at få udvidet adgangen til varetægtsfængsling. Efter at vi har fået en konservativ justitsminister, er bestræbelserne selvfølgelig vokset i styrke. Det er hidtil lykkedes at afværge de forslag, som er kommet fra de Konservative og fra regeringen.

Med hr. Torben Lunds tale i dag må jeg konstatere, at medmindre vi gør et fremragende opklaringsarbejde i udvalget, ser det ud, som om vi ikke mere vil kunne holde den borgerlige regering og de Konservative stangen i dette spørgsmål. Det er klart, at det beklager vi kolossalt meget fra SFs side.

Det er ikke første gang, vi ser dette forslag, så Socialdemokraterne har jo været med til at afvise det eller i hvert fald lignende forslag. Vi synes, det betegner et skred, og vi vil som sagt bruge udvalgsarbejdet til at prøve at se, om vi dog ikke kan få Socialdemokraterne hjem i folden igen – for at sige det på den måde.